

Datum
2022-02-24
Vår referens
Ida Lovén
Strateg
ida.loven@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Kay Wictorin (C) och Anton Sauer (C) om att säkerställa miljöarbetet med hjälp av en expert- och forskarpanel STK-2021-1022

Sammanfattning

Kay Wictorin (C) och Anton Sauer (C) har i motion till kommunfullmäktige yrkat att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att på lämpligt sätt koppla en oberoende extern expert- och forskarpanel till genomförandet av stadens miljöprogram. I ärendets beredning har miljönämnden, servicenämnden och tekniska nämnden getts möjlighet att yttra sig.

Malmö stad välkomnar alla förslag som kan bidra till stadens miljö- och klimatomställning. Det behövs ett nära samarbete mellan akademi, näringsliv och kommunen för att nå resultat i dessa komplexa frågor. Det pågår dock redan flertalet processer och arbeten inom kommunen för en ökad samverkan med akademien och olika expertfunktioner samt för ökad måluppfyllelse.

Förslaget är att motionen avslås.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige avslår Kay Wictorin (C) och Anton Sauers (C) motion om att säkerställa miljöarbetet med hjälp av en expert- och forskarpanel.

Beslutsunderlag

- Motion av Kay Wictorin (C) och Anton Sauer (C) om att säkerställa miljöarbetet med hjälp av en expert- och forskarpanel
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 220307 Motion av Kay Wictorin (C) och Anton Sauer (C) om att säkerställa miljöarbetet med hjälp av en expert- och forskarpanel
- Remissvar från servicenämnden
- Servicenämnden beslut 220125 § 8
- Remissvar från miljönämnden
- Miljönämnden beslut 220125 § 11 med Särskilt yttrande (V)
- Remissvar från tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 220125 § 10 med Särskilt yttrande (V) och muntlig Reservation (M), (MP) och (C)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-03-07

Kommunstyrelsen 2022-03-16

Kommunfullmäktige 2022-03-31

Beslutet skickas till

Kay Wictorin (C)

Anton Sauer (C)

Miljönämnden

Servicenämnden

Tekniska nämnden

Ärendet

Kommunfullmäktige har mottagit en motion av Motion av Kay Wictorin (C) och Anton Sauer (C) om att säkerställa miljöarbetet med hjälp av en expert- och forskarpanel.

Motionen

Eftersom Malmö stads miljöprogram löper under en omfattande tidsperiod behöver det följas upp fortlöpande, dels hur arbetet bedrivs utifrån uppsatta mål, dels om det arbete som bedrivs är i fas med miljö- och klimatutvecklingen under programperioden. Mot bakgrund av detta föreslår motionärerna att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt kommunstyrelsen att på lämpligt sätt koppla en oberoende extern expert- och forskarpanel till genomförandet av stadens miljöprogram.

Remissinstansernas yttranden

I ärendets beredning har miljönämnden, servicenämnden, och tekniska nämnden getts möjlighet att yttra sig. Nämndernas yttranden finns i sin helhet bilagda ärendet.

Miljönämnden

Miljönämnden anser att Malmö stads miljö- och klimatarbete redan bedrivs med stöd av forskningsexpertis. Det är enligt miljönämnden tillräckligt att behovet av att involvera extern kompetens prövas individuellt i samband med olika åtgärder.

Om extern granskning skulle vara normen riskerar det att bli kostnadsineffektivt. Risken är också stor att befintliga och kommande forskningsarbeten parallellt med ständig granskning av den föreslagna expertpanelen skulle innebära onödigt dubbelarbete.

Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Vänsterpartiet har lämnat särskilt yttrande.

Centerpartiet har i protokollsanteckning meddelat att de ej stödjer beslutet.

Servicenämnden

Mot bakgrund av att Malmö stad inte har nått de mål staden satt upp på miljöområdet menar servicenämnden att arbetet i Malmö stad skulle gynnas av att bedrivs på motsvarande sätt som arbetet i Klimatpolitiska rådet¹ eller Lunds kommuns klimatpolitiska råd². Nämnden understry-

¹ Klimatpolitiska rådet är ett oberoende tvärvetenskapligt expertorgan som utvärderar om regeringens samlade politik leder mot målet om noll nettoutsläpp av växthusgaser år 2045.

ker dock att det aldrig har handlat om okunskap när det gäller Malmös bristande måluppfyllelse på miljöområdet.

Nämnden ställer sig positiva till förslaget i motionen eftersom en extern oberoende expert- och forskarpanel skulle kunna vara ett sätt att säkerställa miljöarbetet med ett annat helhets- och utifrånperspektiv än vad som görs idag. Samtidigt menar nämnden att en sådan granskning eventuellt kan uppfattas både som välkommen och oroväckande. Det är oklart hur demokratin påverkas, och samhällets bild av den, när nämnderna förses med ett slags överhus av experter som granskar de folkvaldas beslut. Servicenämnden ser även ytterligare behov av förtydliganden. Den organisatoriska kopplingen av expertfunktionen behöver tydliggöras, liksom förhållandet till stadsrevisionens uppdrag. Detsamma gäller även för den uppföljning som finns inom ramen för miljöförvaltningens uppdrag, miljöredovisningen, samt stadskontorets uppdrag, hållbarhetsredovisningen. Slutligen anser nämnden att en granskning av miljöarbetet även bör inkludera huruvida det finns ett tydligt uppdrag och tillräckliga resurser till stadens nämnder.

Servicenämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ser inte ett behov av ytterligare granskning av måluppfyllelse för stadens miljö- och klimatomställning. Nämnden ser positivt på de arbeten som redan finns och hur dessa kan utvecklas. I likhet med den utförda utvärderingen av Agenda 2030-arbetet, bedömer nämnden att det framför allt är partnerskap och samverkan, istället för en extern granskning, som kommer vara framgångsfaktorer i arbetet med Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030.

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Vänsterpartiet har lämnat särskilt yttrande.

Centerpartiet har anmält muntlig reservation.

Miljöpartiet har anmält muntlig reservation.

Moderaterna har anmält muntlig reservation.

Bakgrund

Redovisningen av Malmö stads tidigare miljöprogram gav ett blandat resultat med både uppfyllda och icke uppfyllda mål. Det nuvarande miljöprogrammet sträcker sig fram till 2030 och staden behöver säkerställa att det genomförs på bästa sätt för ett hållbart Malmö. Det behövs ett nära samarbete mellan akademi, näringsliv och kommunen för att nå resultat i dessa komplexa frågor. Det pågår dock redan processer och arbeten i staden som till exempel Klimatomställning Malmö, Klimatkontrakt Malmö och processledning av specifika mål i miljöprogrammet. Dessutom sker kontinuerlig samverkan mellan kommunen och akademien. Nedan följer några exempel på hur Malmö stad samarbetar med experter och forskare på detta sätt.

- Miljöförvaltningen har 2021 tecknat innovationspartnerskapsavtal med RISE, Sveriges forskningsinstitut, för att stärka genomförandet av Klimatomställning Malmö och dess omställningsområden samt åtaganden i Klimatkontrakt 2030.
- Miljöförvaltningen var med och bildade Institutet för hållbar stadsutveckling (ISU) tillsammans med Malmö Universitet och har sedan bildandet för 20 år regelbunden

² Lunds kommuns klimatpolitiska råd har i uppdrag att granska och stödja Lunds kommuns miljöarbete och fördjupa samarbetet mellan Lunds universitet, Sveriges lantbruksuniversitet och kommunen.

samverkan med forskare knutna till institutet. Bland annat anordnar man forskningscirklar, seminarier och konferenser samt tar fram publikationer och rapporter.

- I Malmö finns bland annat World Maritime University och IVL Svenska miljöinstitutet som båda har ledande experter och forskare inom miljöområdet. Staden har ett flertal pågående samarbeten med dessa partners.
- Utöver det samarbetar Malmö stad i närregionen med Lunds universitet, Sveriges Lantbruksuniversitet samt universitet och institut i Köpenhamn. Vidare finns det etablerade samarbeten, till stor del genom Miljöförvaltningens projektverksamhet, med ett flertal experter på olika universitet och organisationer både nationellt och internationellt.

Utöver forskningskompetens är lärandet mellan städer viktigt, så kallad professionell evidens. Inom arbetet för Viable Cities pågår ett systematiskt kunskaps- och erfarenhetsutbyte för att accelerera Malmö stads omställningsarbete på miljö och klimatområdet. Det finns även följeforskning kopplat till detta. Bland annat har Malmö deltagit i ett följeforskningsprogram med fokus på transition management, dvs omställningsledning. Malmö är en av grundarna till Viable Cities och är representerade i styrelsen samt har en ledande roll i Viable Cities arbete.

Stadskontorets sammanfattande bedömning

Av nämndernas yttranden framgår att nämnderna ser positivt på motionens förslag och konstaterar att den ligger i linje med hur man redan arbetar. Miljönämnden och tekniska nämnden föreslår att kommunfullmäktiga avslår motionen, medan servicenämnden föreslår bifall. Nämnderna har i sina yttranden beskrivit hur de arbetar för att säkerställa stadens miljöarbete samt vilka pågående samarbeten och kunskapsutbyten som finns med akademien och andra experter. Dessutom beskriver de hur staden följer upp sitt arbete exempelvis genom uppföljningen av Agenda 2030 via stadskontorets analysarbete samt genom miljöförvaltningens Miljöbarometer.

Stadskontoret instämmer med nämnderna att Malmö stad redan har väl utvecklade samarbeten och kontakter med akademien och olika experter som främjar stadens klimat- och miljöarbete.

Stadskontorets förslag

Förslaget är att motionen avslås.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör